

Прикметно, що окремі передові культурні діячі, науковці, письменники вправляються у створенні образних висловлювань про мову, у яких порушують нагальні лінгвістичні питання, формулюючи їх креативно й стисло.

Список використаних джерел

1. Бичко З. Буття зарубини. Тернопіль : «Золота ПЕКТОРАЛЬ», 2021. 292 с. **2. Загнітко А. П.** Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни: у 4 т. Т. 1. Донецьк : ДонНУ, 2012. 402 с. **3. Мех Н.** Лінгвофілософська концепція О. О. Потебні і гуманітаристика XIX – XXI століть. *Культура слова*. 2015. № 83. С. 32–36. **4. Мовчан П.** Вертикаль слова : статті, передмови, інтерв'ю / ред упор. М. Васьків. Київ : Ярославів Вал, 2022. 608 с. **5. Потебня А. А.** Эстетика и поэтика. Москва : Искусство, 1976. 616 с. **6. Чехович К.** Думки О. Потебні про національність. Львів, 1931. 17 с.

РОЛЬ ІВАНА ОГІЄНКА В СТАНОВЛЕННІ Й РОЗВИТКОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ

Горошкіна Олена (Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, професорка)

Українська лінгводидактика має багату й самобутню історію й заслуговує на те, щоб її студіювати як освітній феномен, гідний доробок у скарбницю національної і світової педагогічної культури. Значний внесок у становлення й розвиток лінгводидактики зробили К. Ушинський, Б. Грінченко, С. Русова, Г. Ващенко, С. Чавдаров, В. Сухомлинський, В. Масальський, О. Біляєв та інші відомі педагоги. Особлива роль у розвитку наукових засад розвитку української мови та методики її навчання належить відомому українському вченому Іванові Івановичу Огієнку.

Упродовж трьох десятиріч у незалежній Україні з'явилося чимало праць, присвячених вивченню різних напрямів діяльності Івана Огієнка. Мовознавчий напрям досліджували А. Бурячок, А. Кононенко, Л. Марчук, Г. Стрельчук, С. Яременко та ін.; літературознавчий – О. Мишанич, Є. Сохацька, В. Мацько Ф. Погребенник та ін.; джерелознавчий

та бібліографічний – В. Ляхоцький, О. Музичук, С. Гальченко, З. Тіменик та ін.; видавничо-редакторський – Т. Ківшар, М.Тимошик; богословський – А. Колодний, З. Тіменик, Л. Філіпович. Особливий інтерес у дослідників викликає педагогічна діяльність Івана Огієнка, дослідженню якої присвячено чи не найбільшу кількість студій, зокрема: А. Алексюка, А. Богущ, С. Болтівця, О. Гривнак, О. Копусь, Л. Орехової, Н. Ничкало, В. Майбороди, А. Марушкевич, Г. Опанасюк, А. Попович, О. Семенов, Т. Роняк та інших науковців.

У дисертаціях А. Марушкевич «Науково-педагогічна спадщина Івана Огієнка»(1999), О. Гривнак «Лінгводидактичні ідеї Івана Огієнка» (1999), докладно розкрито теоретико-методологічний аспект лінгводидактичних ідей Івана Огієнка, проаналізовано рекомендації з методики навчання української мови в контексті актуальних проблем мовної освіти. З того часу пройшло понад 20 років, відбулися значні зміни в соціально-політичному житті країни.

В умовах російської агресії, звияжної боротьби українців за європейські цінності, свободу й демократію потребують перегляду, переосмислення ідей Івана Огієнка для впровадження їх в освітню практику з урахуванням нових українських реалій.

Услід за О. Копусь, під лінгводидактичною спадщиною Івана Огієнка розуміємо «систему його ідей про навчання, розвиток і виховання молоді, що відображені в наукових студіях: шкільних підручниках, посібниках для вчителів та самоосвіти, методичних розробках, рекомендаціях, словниках, статтях тощо» [1, с. 244].

Вивчення лінгводидактичної спадщини Івана Огієнка уможливило виокремлення кількох напрямів дослідження педагога в цій галузі: розроблення методологічних засад навчання української мови; унормування української мови, розроблення методики вивчення окремих розділів мовознавства; популяризація української мови; проблеми підручникотворення.

Методологічні засади навчання української мови відображені в праці «Наука про рідномовні обов'язки» [2]. У роботку педагога обґрунтовано етнопсихологічні засади

навчання української мови, що мають особливе значення для становлення й розвитку української лінгводидактики. Життя переконало в правдивості і пророчості твердження І. Огієнка, що мова – найясніший вияв нашої психіки. Важливо, щоб здобувачі освіти зрозуміли й усвідомили, що повноцінність мови може бути забезпеченою лише тоді, коли вона обслуговуватиме всі галузі життя, задовольнятиме всі потреби високодуховної нації.

Ідеї Івана Огієнка корелюються з вимогами концепції «Нова українська школа», оновленого Державного стандарту базової середньої освіти, відкриваючи значні можливості для оновлення змісту і методики навчання української мови в закладах загальної середньої освіти.

Список використаних джерел

1. Копусь О. Роль Івана Огієнка в розвитку української лінгводидактики. Іван Огієнко і сучасна наука та освіта: наук. збірник. Вип. XI. С.244-247. **2. Огієнко І. І.** Наука про рідномовні обов'язки / І. І. Огієнко. Львів : Українська Академія друкарства ; вид-во «Фенікс» при сприянні фонду «Відродження», 1995. 46 с.

ЗНАЧЕННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВ

Журавльова Маргарита (Миколаївський національний університет імені Василя Сухомлинського, м. Миколаїв, здобувачка вищої освіти)

Наук. керівник – доц. Каленюк С. О.

Вступ. Сьогодні патріотичне виховання серед учнів набуло важливого значення. Формування в учнів патріотичних почуттів засобами літератури ще один зі способів такого виховання, яке всебічно розвиває особистість. Читаючи, учні розшифровують авторський задум, роблять свої висновки, вибудовують власну позицію та відношення до тої чи іншої висвітленої ситуації. Вміння формувати в собі такі риси характеру, як чесність, хоробрість, стійкість, працелюбність, відповідальність, ініціативність – всьому цьому сприяє художнє